

Mualliflarga

“Irrigatsiya va Melioratsiya” ilmiy-texnik jurnali O‘zbekiston Matbuot va axborot agentligi tomonidan 2015 yil 4 martda ro‘yxatdan o‘tkazilgan (guvoxnoma №0845).

Jurnal muassisi: O‘zbekiston Respublikasi Suv xo‘jaligi vazirligi, Toshkent irrigatsiya va qishloq xo‘jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti.

Xalqaro standart seriya raqami - ISSN 2181-8584

“Irrigatsiya va Melioratsiya” ilmiy-texnik jurnali O‘zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasi Prezidiumining 2015 yil 22 dekabrda №219/5 sonli qarori bilan 05.00.00-Texnika fanlari, 06.00.00-Qishloq xo‘jaligi fanlari, 08.00.00-Iqtisodiyot fanlari bo‘yicha dissertatsiya natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan.

“Irrigatsiya va Melioratsiya” ilmiy-texnik jurnali bir yilda 4 marta har chorak yakunlari bilan chop etiladi.

Maqolalarini chop etuvchi mualliflardan maqolalar uchun to‘lovlar talab etilmaydi.

Etika me‘yorlari va mualliflik huquqi

MUALLIF BAYONOTI

Maqola sarlavhasi:

Barcha mualliflarning to‘liq ismlari (qo‘lyozmada ko‘rsatilgan tartibda):

"Irrigatsiya va Melioratsiya" jurnalida maqolangizni nashr qilish uchun ushbu shakl birinchi muallif tomonidan imzolanib, jurnalning veb-saytida maqola bilan birga yuklanishi kerak.

Sizning imzoingiz quyidagilarni tasdiqlaydi:

- Maqolada keltirilgan natijalar (yoki ularning har qanday qismi) boshqa jurnalga chop etish uchun yuborilmagan va oldin nashr etilmagan;
- yuborilgan maqolada boshqa tadqiqotlarning natijalari tegishli iqtiboslarsiz ishlatilmagan;
- barcha hammualliflar ushbu maqolaning to‘liq matnini jurnal veb-sahifasiga joylashtirishga va iqtiboslarni internetdagi bazalarga kiritishga Creative Commons 4.0 CC BY-SA litsenziyasi shartlariga muvofiq rozilik bildiradilar;
- barcha hammualliflar natijalarni olishda faol ishtirok etgan;
- barcha hammualliflar ekspertizadan o‘tkazilgan o‘zgartirishlardan keyin ham maqolaning nashr etilishiga rozilik bildiradilar;
- agar tadqiqot milliy yoki xalqaro qonun va tabiatni muhofaza qilish bo‘yicha kelishuvlar bilan himoyalangan joylarda o‘tkazilgan bo‘lsa, mualliflar barcha kerakli ruxsatnomalarga ega;
- maqolaning mazmuni va yozilishiga faqat mualliflar javobgardir.

Barcha mualliflar tahririyat bilan bog‘liq xat-xabarlar quyidagi manzilga yuborilishiga rozilik bildiradilar:

FIO:

Manzil:

E-mail:

Telefon:

Sana:

Birinchi muallifning imzosi:

Imzolangan deklaratsiyasiz maqolalar qabul qilinmaydi!

Mualliflik huquqi variantlari

"Irrigatsiya va Melioratsiya" jurnalida chop etiladigan maqolalar ochiq kirish (Open Access) maqolalar hisoblanadi va ular Creative Commons Attribution License CC BY-SA 4.0 litsenziyasi asosida nashr etiladi. Ushbu litsenziya foydalanuvchilarga materialni istalgan formatda va vositada tarqatish, tahrirlash, moslashtirish hamda unga asoslangan yangi asarlar yaratish imkonini beradi, agar asarning muallifiga tegishli tarzda havola keltirilgan bo'lsa. Litsenziya tijorat maqsadlarida foydalanishga ham ruxsat beradi. Agar siz materialni qayta ishlangiz yoki asosida yangi mahsulot yaratsangiz, u holda yangi material ham xuddi shu litsenziya asosida tarqatilishi kerak. CC BY-SA litsenziyasi quyidagi asosiy elementlarni o'z ichiga oladi: "BY" - asarning yaratuvchisi ko'rsatilishi shart, "SA" - yaratilgan yangi materiallar ayni litsenziya asosida ulashilishi kerak.

Biz faqat original, plagiatdan holi va ilgari hech qayerda chop etilmagan maqolalarni qabul qilamiz. Maqola hozirda boshqa jurnalda ko'rib chiqilmayotgan bo'lishi kerak va barcha hammualliflar uning yakuniy nashr variantini tasdiqlagan bo'lishlari lozim. Barcha mualliflar maqola qabul qilingan taqdirda mualliflik huquqini avtomatik ravishda nashriyotga o'tkazishga rozilik bildiradilar.

Mualliflar mualliflik huquqini topshirish to'g'risidagi shartnoma (Copyright Transfer Agreement) va maqola bilan birga yuboriladigan yo'llanma xatini (Cover Letter) ushbu yerda yuklab olishlari mumkin. Ushbu hujjatlar muhim ma'lumotlarni o'z ichiga oladi, jumladan mas'ul muallif kim bo'lishi ko'rsatiladi hamda agar maqolada minnatdorchilik bildiruvchilar tilga olingan bo'lsa, ularning yozma roziligi olinganligi haqidagi mas'ul muallif tomonidan imzolangan bayonot bo'lishi shart. Jurnal tomonidan nashr etilgan maqola tarkibining nashr huquqlari muallif(lar)ning roziligi asosida jurnalga o'tadi. Ushbu hujjat topshirish jarayonida PDF formatida ilova qilinishi lozim.

Creative Commons bayonoti

"Irrigatsiya va Melioratsiya" jurnali maqolalari ochiq kirish (Open Access) maqolalari hisoblanadi va ular Creative Commons Attribution License CC BY-SA 4.0 litsenziyasi asosida chop etiladi. Ushbu litsenziya foydalanuvchilarga materialni istalgan shakl va formatda tarqatish, tahrirlash, moslashtirish hamda unga asoslanib yangi maqolalar yaratish imkonini beradi, agar maqola muallifiga tegishli tarzda havola keltirilsa.

Litsenziya tijorat maqsadlarida foydalanishga ham ruxsat beradi. Agar siz materialni qayta ishlangiz yoki asosida yangi mahsulot yaratsangiz, o'sha yangi material ham ayni litsenziya asosida tarqatilishi kerak.

CC BY-SA litsenziyasining asosiy shartlari quyidagilardan iborat:

- BY (Attribution) - Maqolaning yaratuvchisi ko'rsatilishi shart
- SA (ShareAlike) - Yaratuvchi tomonidan o'zgartirilgan maqolalar ham xuddi shu litsenziya asosida tarqatilishi lozim.

Jurnalning yo'nalishi va ochiq kirish siyosati

- **"Irrigatsiya va Melioratsiya"** jurnali - irrigatsiya va melioratsiya, gidrotexnika inshootlari va nasos stansiyalari, irrigatsiya va melioratsiya ishlarini

mexanizatsiyalash, qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash, qishloq va suv xo'jaligini elektrlashtirish va avtomatlashtirish, suv xo'jaligi iqtisodi va er resurslaridan foydalanish, suv xo'jaligi sohasi uchun kadrlar tayyorlash, irrigatsiya va melioratsiya sohasida ilmiy va amaliy yo'nalishdagi maqolalarni nashr etadi. Jurnal ochiq kirish (Open Access) tamoyiliga amal qiladi — maqolalarni chop etish va yuklab olish mutlaqo bepul. Barcha maqolalar va sonlar quyidagi arxiv havolasi orqali ochiq tarzda mavjud: <http://jurnal.tiame.uz/en/page/arxiv>

Jurnal topshirilgan va taqrizdan o'tgan maqolalarni rasmiy veb-saytida e'lon qiladi va bu orqali o'quvchilarga ularga ochiq kirish imkonini yaratadi. Taqriz jarayoni yashirin (half-blind review) shaklida olib boriladi: barcha maqolalar avval muharrir tomonidan jurnal yo'nalishiga moslik jihatidan dastlabki baholashdan o'tadi. Agar maqola mazmunan mos deb topilsa, u kamida ikki nafar mustaqil ekspert taqrizchisiga ilmiy sifat bo'yicha baholash uchun yuboriladi. Maqolaning qabul qilinishi yoki rad etilishi to'g'risidagi yakuniy qarorni bosh muharrir qabul qiladi va bu qaror so'nggi hisoblanadi.

Mualliflar yuborilgan maqola ularning original ishi ekanligini, undagi ma'lumotlar, grafiklar, jadvallar, rasmlar va boshqa illyustratsiyalar o'zlariga tegishli ekanini tasdiqlashlari shart. Shuningdek, maqola ilgari boshqa biror joyda chop etilmagan va hozirda boshqa nashrda ko'rib chiqilmayotgan bo'lishi kerak. Agar maqolaning biror qismi ilgari chop etilgan bo'lsa, jurnal bu maqolani qabul qila olmaydi. Mualliflar maqola bilan birga Mualliflar bayonoti (Author's Declaration) formasini ham imzolab, jurnal saytiga yuklashlari lozim.

Etika va noqonuniy harakatlarning oldini olish

"Irrigatsiya va Melioratsiya" (I&M) jurnali — elektron shaklda nashr etiladigan, xalqaro ilmiy taqriz asosida baholanadigan jurnal bo'lib, nashr etikasi bo'yicha eng yuqori standartlarga rioya etishni o'z oldiga maqsad qilib qo'ygan. O'quvchilarga yuqori sifatli ilmiy nashrlarni taqdim etish uchun biz ushbu "Nashr etikasi va noqonuniy harakatlar to'g'risidagi bayonot" da belgilangan tamoyillarga sodiqligimizni bildiramiz.

Ushbu standartlarga mos kelmaydigan har qanday maqola, agar nashr etishdagi buzilishlar (noto'g'ri xatti-harakatlar) istalgan vaqtda aniqlansa — hatto chop etilgandan keyin ham — jurnal sahifalaridan olib tashlanadi. I&M barcha maqolalarni yashirin taqriz (half-blind peer review) asosida tekshiradi. Shuningdek, jurnal plagiat, tadqiqot ma'lumotlarini soxtalashtirish (ma'lumotlarni to'qib chiqarish), mavjud ma'lumotlarni o'zgartirish (jadval, rasm yoki grafiklar bilan manipulyatsiya), va insonlar yoki hayvonlardan noto'g'ri foydalanish holatlarini aniqlash uchun tekshiruv o'tkazadi. Nashr etish kodeksiga muvofiq, jurnal plagiat yoki maqolani takroriy chop etish holatlari yuzasidan shubha tug'ilganda, bu haqida tegishli tashkilotlarga xabar beradi.

Jurnal topshirilgan barcha maqolalarni tekshirish uchun iThenticate Plagiarism Software (CrossCheck) dasturidan foydalanish huquqini saqlab qoladi. Taqdim etilgan

materiallar bir nechta ma'lumotlar bazasi bilan taqqoslanadi.

Faqat mualliflarning o'zlari tomonidan taqdim etilgan maqolalar qabul qilinadi. Maqolani yuborgan muallif uni topshirish va taqriz jarayoni bo'yicha barcha mas'uliyatni o'z zimmasiga oladi.

I&M — elektron jurnal bo'lib, kollegial taqriz (half-blind review) jarayonini qo'llaydi. Har bir ishtirokchi, jumladan mualliflar, taqrizchilar va muharrirlar nashrga jalb qilinganlarida, ular nashr etikasi bo'yicha belgilangan axloqiy tamoyillarga rioya qilishlarini qabul qilgan deb hisoblanadi.

I&M jurnali etik standartlari COPE (Nashr Etikasi bo'yicha Qo'mita) tomonidan ishlab chiqilgan Jurnal muharrirlari uchun Xulq-atvor kodeksi va Eng yaxshi amaliyot bo'yicha qo'llanmaga to'liq mos keladi.

Muharrirlarning vazifalari

Muharrirlar kelib tushgan maqolalarning jurnal doirasiga mos kelishini baholaydilar. Tegishli maqolalar to'liq tashqi ekspertiza (peer review) uchun yuboriladi. Agar maqola jurnal mavzusiga mos kelmasa, muallifga imkon qadar tez qaytariladi, bu esa muallifga uni boshqa jurnalga o'z vaqtida yuborish imkonini beradi.

Muharrirlar tahririy kontent ustidan to'liq vakolatga ega bo'lib, taqriz jarayonini boshqarish uchun javobgardirlar. Bosh muharrir maqolani nashr etish yoki etmaslik bo'yicha yakuniy qarorni qabul qiladi.

Muharrir maqolalarni faqat ularning ilmiy mazmuniga asosan baholashi kerak, muallifning irqi, jinsi, dini, millati yoki siyosiy qarashlaridan qat'i nazar.

Taqrizchilarning (peer-reviewers) vazifalari

Taqriz jarayoni muharrirga ilmiy qarorlar qabul qilishda yordam beradi. Shuningdek, muharrir va muallif o'rtasidagi muloqot orqali maqola sifatini oshirishga hissa qo'shadi.

Agar taklif etilgan taqrizchi o'zini maqolani baholashga yetarli malakaga ega emas deb hisoblasa yoki manfaatlar to'qnashuvi mavjud bo'lsa, bu haqida muharrirga zudlik bilan xabar berishi kerak. Agar taqrizni belgilangan muddatda bajara olmasligi ma'lum bo'lsa, bu holatda ham muharrirga oldindan ogohlantirishi va o'zini bu jarayondan chetlashtirishi lozim.

Maqola bilan bog'liq barcha ma'lumotlar maxfiy saqlanishi shart. Taqriz jarayonidagi maqola boshqa shaxslar bilan muhokama qilinmasligi yoki ularga ko'rsatilmasligi kerak.

Mualliflarning mas'uliyatlari

- Muallif(lar) maqola topshirishdan oldin "I&M" jurnalining mualliflar uchun ko'rsatmalarini diqqat bilan o'qishlari va ularga to'liq amal qilishlari shart.
- Muallif(lar) topshirilayotgan maqola (yoki uning biror qismi) hozirda boshqa jurnalda ko'rib chiqilmayotganini va ilgari hech qayerda chop etilmaganini (yoki agar chop

etilgan bo'lsa, bu haqda maqolada tegishli manbalar keltirilganligini) rasman tasdiqlashlari lozim.

- Muallif(lar) maqola original bo'lishi, ilmiy me'yorlarga to'liq javob berishi va jurnal tomonidan belgilangan havola keltirish qoidalariga muvofiq to'liq manbalar bilan ta'minlangan bo'lishini ta'minlashlari kerak.
- Har bir muallif maqolaning tayyorlanish jarayonida faol ishtirok etgan bo'lishi, tadqiqot rejasini tuzish, ma'lumot yig'ish yoki natijalarni tahlil qilishda muhim hissa qo'shgan bo'lishi, maqolani yozgan yoki tanqidiy ko'rib chiqqan, va uning yakuniy variantini tasdiqlagan bo'lishi lozim.
- Muallif(lar) maqolada ko'rsatilgan barcha shaxslar muallif sifatida rozi ekanligini va mualliflik mezonlariga javob beradigan hech bir shaxs e'tibordan chetda qolmaganini ta'minlashlari kerak.
- Muallif(lar) maqola onlayn ochiq kirish shaklida nashr etilishi va mualliflarning ism-sharifi, ish joyi va mas'ul muallifning elektron pochta manzili maqola bilan birga chop etilishiga barcha mualliflar rozi ekanini ta'minlashlari shart.
- Muallif(lar) mualliflik huquqlari to'g'risidagi shakldagi barcha shartlarni diqqat bilan o'qib chiqishlari va maqolani topshirish jarayonida ushbu shartlarga rozilik bildirishlari lozim.
- Muallif(lar) maqola nashr etish jarayonining istalgan bosqichida yuzaga keladigan manfaatlar to'qnashuvi mavjud bo'lsa, bu haqda ochiq bayon qilishlari kerak.
- Zarurat tug'ilganda muallif(lar) muharrirlar bilan maqolani tuzatish yoki qaytarib olish bo'yicha hamkorlik qilishlari kerak. Agar chop etilgan maqolada aniq xatolik aniqlansa, muallif(lar) bu haqida muharrirlarni zudlik bilan xabardor qilishlari lozim.
- Maqola jurnalning tahririy talablariga muvofiq formatda tayyorlangan bo'lishi shart. Aks holda, maqola jurnal muharriri tomonidan rad etilishi mumkin.

Taqriz jarayoni

I&M jurnalida taqriz jarayoni "yashirin taqriz (half-blind review)" shaklida amalga oshiriladi. Bu shuni anglatadiki, taqrizchilarning shaxsi mualliflardan yashiriladi.

Taqrizchilar jurnalning bosh muharriri yoki mas'ul muharriri tomonidan tayinlanadi. Biroq, taqrizchi nomzodlari mualliflar yoki boshqa taqrizchilar tomonidan taklif etilishi ham mumkin.

Taqrizchilarning mas'uliyatlari

- Taqrizchi(lar) faqatgina o'zining ixtisoslik sohasiga tegishli bo'lgan va baholashga yetarlicha malakaga ega bo'lgan maqolalarni ko'rib chiqishga rozilik bildirishi kerak.
- Taqrizchi maqolani ko'rib chiqish taklifini olganidan so'ng, agar u o'zini bu ishga noliyiq deb hisoblasa yoki belgilangan muddatda yakunlay olmasligiga ishonch hosil qilsa, bu haqida muharrir(lar)ga zudlik bilan xabar berishi kerak.
- Taqrizlar (muharrirlar, yordamchi muharrirlar va taqrizchilar tomonidan yozilgan) quyidagi jihatlar bo'yicha fikr bildirishi zarur: maqolaning yo'nalishi, ilmiy yangiligi, maqsadi, metodologiyasi, olingan natijalar, muhokama, foydalanilgan adabiyotlar va yozilgan tilidagi ifoda sifati.

- Taqrizchi(lar) o'ziga topshirilgan maqola bilan bog'liq istalgan manfaatlar to'qnashuvi mavjud bo'lsa, bu haqda muharrir(lar)ga xabar berishi kerak.
- Agar taqrizchi(lar) maqolani ko'rib chiqa olmasa, u holda ushbu yo'nalish bo'yicha boshqa mutaxassisni taklif qilishi so'raladi.
- Taqrizchi(lar) maqolani maxfiylik asosida ko'rib chiqishi va hali chop etilmagan maqoladagi ma'lumotlardan o'zining kelajakdagi tadqiqotlari uchun foydalanmasligi kerak.
- Taqrizchi(lar)ning asosiy vazifasi — maqola sifatini oshirishga hissa qo'shish, obyektiv baholash va konstruktiv tanqid bildirishdir.
- Agar taqrizchi ko'rib chiqayotgan maqolada ilgari chop etilgan yoki boshqa jurnalda ko'rib chiqilayotgan maqola bilan o'xshashlik mavjudligini aniqlasa, bu haqida muharrirga xabar berishi shart.

Plagiatning oldini olish

Maqolalar topshirilgandan so'ng, ular **iThenticate** xalqaro plagiat aniqlovchi dasturi orqali tekshiriladi. Agar o'xshashlik indeksi **30% dan yuqori** bo'lsa, maqola darhol rad etiladi. Etika masalalarida **COPE** (<https://publicationethics.org/core-practices>) ko'rsatmalariga amal qilinadi.

Mualliflar uchun eslatmalar

- Muallif(lar) faqat original ilmiy ishlar yozilganligini ta'minlashi kerak.
- Maqola ilgari hech qayerda chop etilmagan yoki boshqa jurnalda ko'rib chiqilmayotgan bo'lishi kerak.
- Boshqa mualliflar, manbalar yoki internet saytlardan olingan istalgan fikr yoki matnlar tegishli manba ko'rsatgan holda havolalangan bo'lishi shart.
- Muallif maqolani topshirishdan oldin lingvistik tahrirdan o'tkazish uchun javobgardir.
- Muallif maqola uning shaxsiy hissasini bildirishi va boshqa manbalardan to'liq yoki qisman ko'chirib olinmaganini tasdiqlashi kerak.
- Barcha mualliflar tadqiqot natijalariga ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan moliyaviy yoki boshqa manfaatlar to'qnashuvini ochiqlashi kerak.
- Agar maqola chop etilgach, unda muhim xatolik yoki aniqlik yetishmovchiligi topilsa, muallif muharrirni darhol xabardor qilib, maqolani tuzatish yoki qaytarib olish bo'yicha hamkorlik qilishi shart.
- Har bir muallif maqolani topshirishdan oldin nashr litsenziyasi shartlariga rozi bo'ladi.
- Barcha maqolalar onlayn topshirish tizimi orqali yuborilishi kerak.
- Bir vaqtning o'zida bir nechta jurnallarga maqola yuborish nashr etikasi buzilishi hisoblanadi.

Muharrirlar va taqrizchilar

- Muharrirlar har bir maqola uchun yashirin (half-blind) taqriz jarayonining xolisligini ta'minlashi kerak.
- Muharrirlar mualliflar va taqrizchi xodimlar o'rtasida manfaatlar to'qnashuvini oldini olishga intiladi.
- Nashr etilmaguncha, topshirilgan maqolaga oid barcha ma'lumotlar maxfiy saqlanishi

kerak.

- Muharrirlar ishini bosh muharrir muvofiqlashtiradi.

Taqrizchilarning etikasi

Taqrizchilar maqolalarni muallifning irqiy, jinsiy, diniy, fuqarolik, siyosiy e'tiqodi yoki shaxsiy qarashlaridan qat'i nazar, faqat ilmiy mazmun asosida baholashlari kerak.

- Ular barcha ma'lumotlarni maxfiy saqlashi va muallif tomonidan mualliflik huquqi buzilishi yoki plagiat mavjud bo'lsa, bu haqida bosh muharrirga xabar berishlari lozim.
- Taqrizchilar o'z fikrlarini aniq, asosli va ob'yektiv shaklda bildirishlari kerak.
- Agar taqrizchi o'zini maqola mavzusini baholashga noloyiq deb hisoblaydi yoki o'z vaqtida yakunlay olmaydi deb o'ylasa, bu haqida bosh muharrirga xabar berib, jarayondan chiqishi kerak.

Qo'shimcha fayllar

Mualliflarga maqola topshirishga oid har qanday qo'shimcha talablar bo'yicha elektron pochta orqali xabar beriladi.

- Maqola qabul qilinganidan so'ng, u tahrirlangan nusxada muallifga qaytariladi, shunda muallif uni ko'rib chiqishi va kerakli o'zgarishlarni kiritishi mumkin. Muallif 1-2 hafta ichida yakuniy versiyasini qayta yuborishi kerak.
- PDF shakliga keltirilgach, muallif nashrdan oldingi yakuniy tekshiruv uchun hujjatni ko'rib chiqadi. Bu maqolaga o'zgartirish kiritish uchun so'nggi imkoniyat bo'ladi.
- Muallif tahrirlarni 2-4 kun ichida yuborishi kerak.
- Mualliflik bayonotini shu yerda yuklab oling.

Ochiq kirish bayonoti

"Irrigatsiya va Melioratsiya" jurnali ilmiy natijalarni keng tarqatishni o'z oldiga maqsad qilgan nashr sifatida, barcha maqolalarga cheklovlarsiz darhol ochiq kirishni ta'minlaydi. Jurnal veb-saytidagi barcha materiallar foydalanuvchi yoki u tegishli bo'lgan muassasa uchun butunlay bepul taqdim etiladi. Foydalanuvchilar maqolalarning to'liq matnlarini o'qish, yuklab olish, ko'paytirish, tarqatish, chop etish, izlash yoki havola qilish, yoki boshqa qonuniy maqsadlar uchun foydalanishlari mumkin, bu uchun nashriyot yoki muallifdan oldindan ruxsat so'rash talab etilmaydi.

Jurnal maqolani ko'rib chiqish (submission) yoki chop etish (Article Processing Charges - APC) uchun hech qanday to'lov olmaydi hamda mualliflarga gonorar to'lamaydi.

Ochiq kirishning mualliflar uchun afzalliklari:

- Dunyo bo'yicha barcha foydalanuvchilar uchun erkin va bepul kirish
- Mualliflar o'z ishining mualliflik huquqini saqlab qoladilar
- Maqolalarning ko'proq ko'rinishi va o'quvchilarga yetib borishi (turli ma'lumotlar bazalari orqali)
- Nisbatan tez nashr etish imkoniyati

- Hududiy cheklovlarsiz global auditoriyaga chiqish
- Yashirin to'lovlarsiz adolatli va shaffof nashr jarayoni

Maxfiylik Bayonoti

- Ushbu jurnal saytiga kiritilgan ism va elektron pochta manzillari faqat ushbu jurnalning ko'rsatilgan maqsadlari uchun ishlatiladi va boshqa maqsadlarda yoki boshqa tomonlarga taqdim etilmaydi.

"Irrigatsiya va Melioratsiya" seriyasi tomonidan olingan har qanday shaxsiy ma'lumot faqat quyidagi maqsadlarda ishlatiladi:

- ushbu veb-saytni boshqarish;
- veb-saytni siz uchun shaxsiylashtirish;
- veb-sayt xizmatlaridan foydalanishingizga imkon yaratish;
- maqolangizni ko'rib chiqish;
- maqolangizni nashr qilish;
- maqolangiz bo'yicha sizga xabarlarini yuborish.

Moliyaviy manbalar:

"Irrigatsiya va Melioratsiya" jurnali Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti - Milliy tadqiqot universiteti (TIAME) tomonidan institut darajasida qo'llab-quvvatlanadi va bu qo'llab-quvvatlash jurnalning nashr jarayoni bilan bog'liq xarajatlarni qoplashga xizmat qiladi.

Agar jurnal boshqa manbalardan (masalan, mualliflik to'lovlari, qayta nashrlar, tashqi homiylik) daromad olsa, bu haqda ochiq va oshkora tarzda jurnalning veb-saytida ma'lumot beriladi. Shuni ta'kidlash muhimki, agar kelajakda nashr to'lovlari joriy qilinsa yoki imtiyozlar mavjud bo'lsa, bu holatlar tahririy qarorlar qabul qilinishiga hech qanday ta'sir ko'rsatmaydi. Jurnal tahririy mustaqillikni qat'iy saqlaydi va barcha qarorlar faqat maqolalarning ilmiy sifati va dolzarbligiga asoslangan holda qabul qilinadi.

Reklama siyosati:

"Irrigatsiya va Melioratsiya" jurnali hozirda hech qanday reklama faoliyatini olib bormaydi. Kelgusida reklama joylashtirish ko'rib chiqiladigan bo'lsa, bu boradagi siyosat quyidagicha bo'ladi: har qanday reklama tahririy mazmundan qat'iy ajratiladi va reklamalar tahririy qarorlarga ta'sir ko'rsatmaydi. Qaysi turdagi reklamalar qabul qilinishi va ularning joylashtirilishiga oid qarorlar qat'iy siyosat asosida qabul qilinadi hamda bu siyosat jurnal veb-saytida ochiq e'lon qilinadi.

To'g'ridan-to'g'ri marketing:

"Irrigatsiya va Melioratsiya" jurnali maqola qabul qilish, ilmiy hamjamiyat bilan aloqa o'rnatish va soha mutaxassislariga murojaat qilish uchun maqsadli va professional to'g'ridan-to'g'ri marketing faoliyatlarini amalga oshiradi. Barcha marketing faoliyatlari etika me'yorlariga muvofiq, halol va chalg'ituvchi bo'lmagan tarzda olib boriladi. Jurnal haqidagi barcha axborotlar aniq, ishonchli va haqqoniy bo'lishi ta'minlanadi. Bizning maqsadimiz — jurnal va uning mazmunini professional va ochiq muloqot asosida ilmiy

hamjamiyatga yetkazishdir.

Mualliflar uchun

“Irrigatsiya va Melioratsiya” ilmiy-texnik jurnali O‘zbekiston Matbuot va axborot agentligi tomonidan 2015 yil 4 martda ro‘yxatdan o‘tkazilgan (guvoxnoma №0845).

Jurnal muassisi: O‘zbekiston Respublikasi Suv xo‘jaligi vazirligi, Toshkent irrigatsiya va qishloq xo‘jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti.

Xalqaro standart seriya raqami - ISSN 2181-8584

“Irrigatsiya va Melioratsiya” ilmiy-texnik jurnali O‘zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasi Prezidiumining 2015 yil 22 dekabrda №219/5 sonli qarori bilan 05.00.00-Texnika fanlari, 06.00.00-Qishloq xo‘jaligi fanlari, 08.00.00-Iqtisodiyot fanlari bo‘yicha dissertatsiya natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan.

“Irrigatsiya va Melioratsiya” ilmiy-texnik jurnali bir yilda 4 marta har chorak yakunlari bilan chop etiladi.

Maqolalarini chop etuvchi mualliflardan maqolalar uchun to‘lovlar talab etilmaydi.

“Irrigatsiya va Melioratsiya” ilmiy-texnik jurnali eLIBRARY.RU - Rossiya ilmiy iqtiboslik indeksi (RINS) bazasiga kiritilganligi va boshqa yirik nashriyotlar bilan hamkorlik aloqalarini kengaytirayotganligi uchun maqolalar istisno tariqasiz jurnalning veb sahifasida ochiq e‘lon qilinadi.

“Irrigatsiya va Melioratsiya” ilmiy-texnik jurnalida yoritiluvchi tematikalar:

- *Irrigatsiya va melioratsiya;*
- *Gidrotexnika inshootlari va nasos stansiyalari;*
- *Irrigatsiya va melioratsiya ishlarini mexanizatsiyalash;*
- *Qishloq xo‘jaligini mexanizatsiyalash;*
- *Qishloq va suv xo‘jaligini elektrlashtirish va avtomatlashtirish;*
- *Suv xo‘jaligi iqtisodi va er resurslaridan foydalanish;*
- *Suv xo‘jaligi sohasi uchun kadrlar tayyorlash;*
- *Irrigatsiya va melioratsiya sohasida amalga oshirilayotgan islohotlar.*

“Irrigatsiya va Melioratsiya” ilmiy-texnik jurnali umumiy sharhdan va axborot shaklidagi ilmiy maqolalarni nashr uchun qabul qilmaydi.

Tahririyatga taqdim etilayotgan qo‘lyozma bo‘yicha muallif ilmiy-tadqiqot ishi olib borayotgan tashkilot rahbariyatining yo‘llanma xati, maqolani chop etish mumkinligi xaqidagi ekspert xulosasi hamda taqriz bo‘lishi kerak.

Maqolaning yozilish tili, tuzilishi va tarkibi

Maqolalar o'zbek, rus va ingliz tillarida qabul qilinadi.

Maqola keng omma uchun tushunarli tilda, grammatika qoidalariga amal qilgan holda yozilgan bo'lishi kerak.

Maqola o'zida muayyan ilmiy tadqiqotning tugal echimlarini yoki uning bosqichlarini ifodalashi zarur.

Sarlavha maqolaning mazmuni to'g'risida axborot bera olishi, imkon qadar qisqa bo'lishi va umumiy so'zlardan iborat bo'lib qolmasligi kerak.

Odatda ilmiy maqolada quyidagilar bo'lishi kerak:

- universal o'nlik tasnifi (UO'T)
- maqolaning sarlavhasi (uch tilda);
- annotatsiya (uch tilda);
- tayanch so'zlar (uch tilda);
- kirish, qaralayotgan muammoning hozirgi holatining tahlili va manbaalarga havolalar;
- masalaning qo'yilishi;
- echish usuli (uslublari);
- natijalar tahlili va misollar;
- xulosa;
- foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati;
- muallif(lar) to'g'risida ma'lumot.

Maqolada odatda qabul qilingan atamalardan foydalanish, yangi atama kiritganda, albatta uni aniq asoslab berish kerak.

Fizik kattaliklarning o'lchov birliklari Xalqaro o'lchamlar tizimi (SI) ga mos bo'lishi kerak.

Jurnalga ilgari e'lon qilinmagan maqolalar qabul qilinadi.

Maqolada muallif o'zining ishlariga havolalar soni haddan ziyod oshirib yubormasligi, ko'pi bilan 20-25 foizgacha bo'lishi tavsiya etiladi. Agar o'z ishiga havolalar soni ko'payib ketsa, bu holatni asoslab berishi kerak.

Tahririyat ko'chirmachilik (plagiat), o'zgalarning ishlarini o'zlashtirib olishga salbiy qaraydi. Shuning uchun mualliflardan ishga jiddiy munosabatda bo'lishi va havola qilish qoidalariga bo'ysunishi: kvadrat qavs ichida bibliografik havolani qo'yishni yoddan chiqarmasligi so'raladi.

Sahifa sozlamalari:

- **Hujjat o'lchami:** A4 (210x297 mm)
- **Bo'sh joylar (margins):** Yuqori - 2 sm, Pastki - 2 sm, Chap - 2 sm, O'ng - 2 sm

2. Shrift (font):

- **Matn uchun shrift:** Arial 12
- **Hajmi:** 12 pt (asosiy matn), 10 pt (jadval ichidagi matnlar)
- **Satrlar oralig'i (line spacing):** 1.15
- **Paragraf boshlanishi:** 1 sm (avtomatik o'rnatilsin, *Tab* yoki *Space* tugmalari ishlatilmasin)
- **Tekislash:** Har ikkala tomonga (Justify)

3. Maqola tuzilishi:

1. Sarlavha (Title):

- Yuqori markazga joylashtiriladi
- Katta harflar bilan yoziladi
- **Shrift hajmi:** 14 pt, **qalin (bold)**

2. Mualliflar (Authors):

- Ism Familiya, raqamli indeks bilan
- Muassasa nomi va elektron pochta (har biri alohida qatorda)

3. Annotatsiya (Abstract):

- **3 tilda** (Ingliz, Rus, O'zbek)
- Hajmi: 150-200 so'z atrofida
- **Kalit so'zlar (Keywords)** — 5-8 ta, vergul bilan ajratiladi

4. Asosiy matn (Main Text):

Tavsiya etilgan tuzilma:

- **Kirish (Introduction)**
- **Adabiyotlar sharhi (Literature Review)** - agar mavjud bo'lsa
- **Tajriba uslubi (Materials and Methods / Usullari)**
- **Tahlil va natijalar (Results and Discussion)**
- **Xulosa (Conclusion)**
- **Foydalanilgan adabiyotlar (References)**

5. Rasmlar va jadval:

- Rasm va jadval raqamlari pastdan markazda yoziladi:
Misol: 1-rasm. Quritish moslamasi
- Jadval sarlavhasi jadvaldan oldin beriladi
Misol: 1-jadval. Tola sifati ko'rsatkichlari
- Jadval matnlari 10 pt, rasm va jadval orqasida tavsifli matn bo'lmasligi kerak.

6. Rasm va grafiklar:

- Sifatli, oq-qora yoki rangli bo'lishi mumkin
- .jpg, .png, yoki .bmp formatda

7. Manbalar (References):

- Raqamli tartibda beriladi [1], [2] ko'rinishida
- Matnda havolalar kvadrat qavsda raqam bilan beriladi
- Format:
- Familiya Ismi bosh harfi., Kitob/Maqola nomi, Nashr joyi, yili, sahifa
- Misol: Kayumov A.X. The influence of drying regimes, USA, 2017. P.1-4

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxatini shakllantirish

Barcha manbalar maqolaning ichki qismida raqamlangan havola tarzida berilishi kerak. Matndagi havolalar kvadrat qavs ichida (masalan, T.Sultanov [7] , [9, 10]) keltiriladi. Barcha manbalarga matnda xavolalar berilishi kerak, aks holda maqola qaytariladi. 1- ilovaga qarang.

Muallif (lar) haqida ma'lumot: familiyasi, ismi, otasining ismi, lavozimi, ilmiy darajasi va ish joyi. Ushbu ma'lumotlar maqola taqdim etilgan o'zbek/rus tilida ham, ingliz tilida ham keltirilishi hamda maqolaning oxirida - adabiyotlar ro'yxatidan keyin joylashtirilishi kerak.

1-ilova

Foydalanilgan adabiyotlarning yozilish namunalari

Bibliografik tavsifning umumiy qoidalari davlat standarti tomonidan belgilanadi. Dissertatsiya uchun foydalaniladigan adabiyotlar ro'yxatini rasmiylashtirishda har xil ko'rinishdagi hujjatlar uchun quyidagi bibliografik tavsiflarning namunalari tavsiya qilinadi. Ro'yxatda keltirilgan misollar joylashishi adabiyotlar ro'yxatidagi materiallarni guruhlariga bo'lish sxemasi uchun xizmat qilmaydi. Ro'yxatning tuzilishi tartibi muallifning o'zi tomonidan belgilanadi. Adabiyotlar ro'yxatida materiallarni joylashtirishning alifbo, sistematik va matnda havola qilinishi ketma-ketligi tarzida keltirish keng tarqalgan usullardan hisoblanadi.

Nashr etilgan ishlar ro'yxati avtoreferatda qat'iy standartga mos ravishda xronologik tartibda keltiriladi.

Rus yoki kirillcha yozilgan adabiyotlar lotin yozuviga o'girilib ruyxatga kiritilishi zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar quyidagi namuna asosida ro'yxat qilinadi.

1. Ilmiy maqola:

[1] Rasulov, R.T. va Karimov, Z.T., 2020. Sug'oriladigan yerlarning meliorativ holatini yaxshilash usullari. *Irrigatsiya va Melioratsiya*, 3(2), b. 45-52.

2. Kitob:

[2] Gulyamov, S.A., 2015. *Suv xo'jaligida resurslarni boshqarish*. Toshkent: O'zbekiston Milliy Ensiklopediyasi.

3. Xalqaro maqola (DOI bilan):

[3] Smith, J. and Brown, T., 2021. Climate-smart irrigation strategies in arid zones. *Journal of Agricultural Water Management*, 48(1), pp.123-134.

<https://doi.org/10.1016/j.agwat.2021.106800>

4. Konferensiya materiallari:

[4] Yakubov, N.T., 2022. Suv tejaydigan texnologiyalarning qishloq xo'jaligidagi ahamiyati. In: *Qishloq xo'jaligida innovatsiyalar* xalqaro ilmiy-amaliy anjumani materiallari. Toshkent: TIQXMMI, b. 88-92.

5. Dissertatsiya:

[5] Abdurahmonov, U.B., 2019. Sug'oriladigan yerlar melioratsiyasining samaradorligini oshirish texnologiyalari. PhD dissertatsiyasi. TIQXMMI.

6. Internet manbasi:

[6] FAO, 2023. Water use in agriculture. [onlayn] Mavjud: <<https://www.fao.org/water-use>> [murojaat qilingan sana: 10.04.2024].

Adabiyotlar

a) bir muallifning:

1. Абдушукуров А.А. Эҳтимоллар назарияси ва математик статистика. – Тошкент: Университет, 2010. – 169 б.

2. Марчук Г.И. Методы вычислительной математики. – Новосибирск: Наука, 1983. – 196 с.

3. Crombie W. Process and Relation in Discourse and Language Teaching. – Oxford: Oxford University Press, 1985. – 156 p.

Abdushukurov A.A. *Ekhtimollar nazariyasi va matematik statistika* [Theory of Probability and Mathematical Statistics]. Tashkent, Universitet Publ., 2010. 169 p. (in Uzbek)

Marchuk G.I. *Metody vychislitel'noy matematiki* [Methods of Numerical Mathematics]. Novosibirsk, Nauka Publ., 1983. 196 p.

Crombie W. Process and Relation in Discourse and Language Teaching. Oxford: Oxford University Press, 1985. 156 p.

b) butun manbaga havola:

1. Годунов С.К., Рябенкий В.С. Разностные схемы (введение в теорию)/ Учеб. пособие для ВУЗов. – М.: Наука, 1992. – 399 с.

2. Dym C.L., Ivey E.S. Principles of Mathematical Modeling. – N.Y.: Academic Press, 1980. – 256 p.

Godunov S.K., Ryaben'kiy V.S. *Raznostnye skhemy (vvedenie v teoriyu)* [Theory of Difference Schemes: An Introduction]. Moscow, Nauka Publ., 1992. 399 p.

Dym C.L., Ivey E.S. Principles of Mathematical Modeling. N.Y.: Academic Press, 1980. 256 p.

v) ikki muallifning:

1. Ўлмасов А., Вахобов А.В. Иқтисодиёт назарияси/ Дарслик. – Тошкент: “Шарқ” нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси Бош таҳририяти, 2006. – 480 б.

2. Годунов С.К., Рябенкий В.С. Введение в теорию разностных схем. – М.: Физматгиз, 1982. – 168 с.

3. Jacoby S.L., Kowalik J.S. Mathematical Modelling with Computers. – Englewood Cliffs, N.J.: Prentice Hall, Inc., 1980. – 292 p.

Ulmasov A., Vakhabov A.V. *Iktisodiyot nazariyasi* [Theory of Economics]. Tashkent, Shark Publ., 2006. 480 p. (in Uzbek)

Godunov S.K., Ryaben'kiy V.S. *Vvedenie v teoriyu raznostnykh skhem* [Theory of Difference Schemes: An Introduction]. Moscow, Fizmatgiz Publ., 1982. 168 p. (in Russian)

Jacoby S.L., Kowalik J.S. Mathematical Modelling with Computers. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice Hall, Inc., 1980. 292 p.

g) uch muallifning:

1. Мавлонова Р., Тўраева О., Ҳоликбердиев К. Педагогика. – Тошкент: Ўқитувчи, 2002. – 318 б.

2. Кошляков Н.С., Глинер Э.Б., Смирнов М.М. Дифференциальные уравнения математической физики. – М.: Физматгиз, 1962. – 67 с.

Mavlonova R., Turaeva O., Kholikberdiev K. *Pedagogika* [Pedagogy]. Tashkent, Ukituvchi Publ., 2002. 318 p.

Koshlyakov N.S., Gliner E.B., Smirnov M.M. *Differentsial'nye uravneniya matematicheskoy fiziki* [Differential equations of mathematical physics]. Moscow, Fizmatgiz Publ., 1962. 67 p.

d) to'rt muallifning:

1. Ходиев Б.Ю., Бекмуратов А.Ш., Фафуров У.В., Тухлиев Б.К. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг "Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари" номли асарини ўрганиш бўйича ўқув қўлланма. – Тошкент: ТДИУ, 2009. – 120 б.

2. Мещерская А.В., Руховец Л.В., Юдин М.И., Яковлева Н.И. Естественные составляющие метеорологических полей. – Л.: Гидрометеоздат, 1970.– 199 с.

Khodiev B.Yu., Bekmuradov A.Sh., Gafurov U.V., Tuxhliev B.K. *Uzbekistan Respublikasi Prezidenti Islom Karimovning "Zhakhon moliyaviy-iktisodiy inkirozi, Uzbekiston sharoitida uni bartaraf etishning yullari va choralari"* [The book by the President of Uzbekistan, Islam Karimov, entitled The global financial-economic crisis, ways and measures to overcome it in the conditions of Uzbekistan]. Tashkent, TDIU Publ., 2009. 120 p.

Meshcherskaya A.B., Rukhovets L.V., Yudin M.I., Yakovleva N.I. *Yestestvennye sostavlyayushchie meteorologicheskikh poley* [The natural components of meteorological fields]. L.: Gidrometeoizdat Publ., 1970. 199 p.

e) mualliflar jamoasi uchun

1. Одилқориев Х.Т., Очилов Б.Э., Рахмонов А.Р., Хакимов Р.Т., Тансыкбаева Г.М., Николаус П., Умаракхуннов И.М., Бакаева Ф.Х., Рахимова М.А., Султонов Ж.К., Юлдашева Г., Мухамеджанов О.З. Халқаро ҳуқуқ/ Дарслик. – Х.Т.Одилқориев таҳрири остида. – Тошкент: "Зарқалам", ТДЮИ, 2003. – 552 б.

2. Коротеев А.М., Беляев Т.А., Глушков Р.М., Зубков С.М., Иванов И.А., Петров Ю.А., Тухманова С.А., Саркисян Р.И., Соловьёв М.И., Шокин Ю.А. Планирование, организация и управление транспортным строительством/ Под ред. А.М.Коротеева. – М.: Транспорт, 1989. – 286 с.

Odiilkoriev Kh.T., Ochilov B.E., Rakhmonov A.R., Khakimov R.T., Tansykbaeva G.M., Nikolaus P., Umarakhunov I.M., Bakaeva F.Kh., Rakhimova M.A., Sultonov Zh.K., Yuldasheva G., Mukhamedzhanov O.Zh. *Khalkaro khukuk* [International law]. Tashkent, Zharkalam Publ., TDYul, 2003. 552 p.

Koroteev A.M., Belyaev T.A., Glushkov R.M., Zubkov S.M., Ivanov I.A., Petrov Yu.A., Tuxhmanova S.A., Sarkisyan R.I., Solov'ev M.I., Shokin Yu.A. *Planirovanie, organizatsiya i upravlenie transportnym stroitel'stvom* [Planning, organization and management of transport construction]. Moscow, Transport Publ., 1989. 286 p.

j) davriy to'plamlar:

1. Худойбердиев И.С. Суюқ аралашма ҳаракатини гидродинамик модели/ Кибернетика ва моделлаштириш масалалари: Илмий мақолалар тўплами – Тошкент: ЎзР ФА Кибернетика институти, 2000. – № 120. – Б. 17-21.

2. Ахмедова А.Х. Моделирование потребности в кадрах высшей квалификации с использованием современных информационных технологий/ Вопросы кибернетики: Сб. науч. тр. – Ташкент: ИК АН РУз, 2004. – вып. 170. – С. 35-39.

Khudoyberdiev I.S. *Kibernetika va modellastirish masalalari. Ilmiy makolalar tuplami. Suyuk aralashma kharakatini gidrodinamik modeli* [Hydrodynamic Model of Liquid Compound Movement / Cybernetics and Modeling:]. Tashkent, UzR FA Kibernetika instituti, 2000. no.120. pp. 17-21. (in Uzbek)

Akhmedova A.Kh. *Voprosy kibernetiki. Sb. nauch. tr. Modelirovanie potrebnosti v kadrah vysshey kvalifikatsii s ispol'zovaniem sovremennykh informatsionnykh tekhnologiy* [Modeling the need for highly qualified personnel using modern information technologies / Questions of cybernetics:]. Tashkent, IK AN RUz, 2004. no.170. pp. 35-39. (in Russian)

1.2. Ko'p tomlik kitoblar:**№ Adabiyotlar****a) butun manbaga havola:**

1. Ҳошимов К., Очил С. Ўзбек педагогикаси антологияси. 2 томлик. – Тошкент: Ўқитувчи, 1996. – 460 б.

Reference

Khoshimov K., Ochil S. *Uzbek pedagogikasi antologiyasi* [Anthology of Uzbek pedagogy]. Vol.2. Tashkent, Ukituvchi Publ., 1996. 460 p.

- Флетчер К. Вычислительные методы в динамике жидкостей. В 2-х т. – М.: Мир, 1991. – 504 с.

Fletcher K. *Vychislitel'nye metody v dinamike zhidkostey* [Computational Techniques for Fluid Dynamics]. Vol.2. Moscow, Mir Publ., 1991. 504 p.

b) alohida tomning tavsifi:

- Алишер Навоий. Маҳбуб ул-кулуб. Асарлар.
1. Ўн беш томлик. – Тошкент: Адабиёт ва санъат, 1996. – 13-том. – Б. 84-98.
2. Седов Л.И. Механика сплошной среды. В 2-х т. – М.: Наука, 1983.– Т.1.– С. 114-125.

Alisher Navoiy. *Makhbub ul-kulub* [Makhbub ul-kulub]. Asarlar. Vol.15. Tashkent, Adabiyot va san'at, 1996. no.13. pp. 84-98.

Sedov L.I. *Mekhanika sploshnoy sredy* [Continuum mechanics]. Vol.2. Moscow, Nauka Publ., 1983. no.1. pp. 114-125.

2. Dissertatsiya va dissertatsiya avtoreferati

№ Adabiyotlar

- Арзикулова Д.Н. Касбий камолотнинг психологик ўзига хос хусусиятлари: Псих. фан. ном. ... дис. автореф. – Тошкент: ТДПУ, 2002.–22 б.
Кузнецов Ю.И. Построение информативного базиса в задачах общей циркуляции атмосферы: Дис. ... канд. физ. – мат. наук. – Новосибирск: ВЦ СО РАН, 1997. – 134 с.
Фролов В.В. Теоретические проблемы правового регулирования специальных экономических зон: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук. – М.: МГУ. 1997. – 22 с.

Reference

Arzikulova D.N. *Kasbiy kamolotning psixologik uziga khos khususiyatlari. Psikh. fan. nom. ... diss. avtoref.* [Psychological peculiarities of professional development: psychology. subject, title. dissertation, abstract.]. Tashkent, TDPU, 2002. 22 p.

Kuznetsov Yu.I. *Postroenie informativnogo bazisa v zadachakh obshchey tsirkulyatsii atmosfery. Diss. ... kand. fiz. – mat. nauk.* [Construction of an informative basis in problems of general circulation of the atmosphere: Dissertation, candidate, physics – mathematics, science.]. Novosibirsk, VTs SO RAN, 1997. 134 p.

Frolov V.V. *Teoreticheskie problemy pravovogo regulirovaniya spetsial'nykh ekonomicheskikh zon. Avtoref. diss. ...kand. yurid. nauk.* [Theoretical problems of legal regulation of special economic zones.]. Moscow, MGU, 1997. 22 p.

3. Journallardagi maqolalarga havolalar

№ Adabiyotlar

- Қурбонов Ш., Сейтхалилов Э. Жамият тараққиётида таълим// Халқ таълими. – Тошкент, 2003. – № 6. – Б. 4-38.
Мухамедов А. Ўзбек компьютер лингвистикаси: ривожланиш тарихи, бугуни ва келажаги// Ўзбек тили ва адабиёти. – Тошкент, 2001. – № 3. – Б. 37-41.
Бахвалов Н.С. К оптимизации методов решения краевых задач при наличии пограничного слоя// Журнал вычисл. матем. и матем. физики – Москва. 1969. – № 4 (9). – С. 841-859.
Ахмедов А.И. Роль коммерческих банков в развитии экономики Узбекистана// Экономический вестник Узбекистана. – Ташкент, 2005. – № 5. – С. 20-22.

Reference

Kurbonov Sh., Seytkhalilov E. *Zhamiyat tarakkiyotida ta'lim* [Education in the development of society]. Khalk ta'limi. Tashkent, 2003. no.6. pp. 4-38. (in Uzbek)

Mukhamedov A. *Uzbek komp'yuter lingvistikasi: rivozhlanish tarikhi, buguni va kelazhagi* [Uzbek Computer Linguistics: Past, Present and Future Perspectives]. Uzbek tili va adabiyoti. Tashkent, 2001. no.3. pp.37-41. (in Uzbek)

Bakhvalov N.S. *K optimizatsii metodov resheniya kraevyx zadach pri nalichii pogranichnogo sloya* [On the optimization of the methods for solving boundary value problems in the presence of a boundary layer]. Zhurnal vychisl. matem. i matem. fiziki. Moscow, 1969. no.4(9). pp. 841-859. (in Russian)

Akhmedov A.I. *Rol' kommercheskikh bankov v razvitii ekonomiki Uzbekistana* [Role of Commercial Banks in the Economic Development of Uzbekistan]. Ekonomicheskiy vestnik Uzbekistana. Tashkent, 2005. no.5. pp. 20-22. (in Russian)

- Рахимова Ф.С. Использование подвижных игр при обучении узбекскому языку младших школьников// Преподование языка и литературы. – Ташкент, 2004. – № 2. – С. 41-43.
5. Rakhimova F.S. *Ispol'zovanie podvijnykh igr pri obuchenii uzbekskomu yazyku mladshikh shkol'nikov* [The use of outdoor games in teaching the Uzbek language of junior schoolchildren]. *Prepodovanie yazyka i literatury*. Tashkent, 2004. no.2. pp. 41-43. (in Russian)
- Курбаткин Г.П., Зулунов С.М., Фролов А.В., Покудов А.В. Нелинейное согласование полей ветра и давления при численном прогнозе погоды по полным уравнениям// Метеорология и гидрология. – Москва, 1988.– № 12.– С. 5-13.
6. Kurbatkin G.P., Zulunov S.M., Frolov A.B., Pokudov A.B. *Nelineynoe soglasovanie poley vetra i davleniya pri chislennom prognoze pogody po polnym uravneniyam* [Nonlinear matching of wind and pressure fields in the numerical weather prediction by the complete equations/ Meteorology and hydrology]. *Meteorologiya i gidrologiya*. Moscow, 1988. no.12. pp. 5-13. (in Russian)
- Daley R. Variational nonlinear normal "mode" initialisation// *Tellus*. – Stockholm (Sweden), 1978. – vol. 30, N 3. – pp. 201-218.
7. Daley R. Variational nonlinear normal "mode" initialization. *Tellus*. Stockholm (Sweden), 1978. vol.30, N 3. pp. 201-218.
- Rakhmatullaev M. Advanced information Library infrastructure: As an Important Social Tool for the Prevention of Crisis Situations in Central Asia// *Library Hi Tech News*. – MCB University Press, England, 2002.– vol. 19, N 9. – pp. 12-14.
8. Rakhmatullaev M. Advanced information Library infrastructure: As an Important Social Tool for the Prevention of Crisis Situations in Central Asia. *Library Hi Tech News*. MCB University Press, England, 2002. vol.19, N 9. pp. 12-14.

4. Ilmiy ishlar to'plamlariga havolalar

4.1. butun manbaga havola:

№ Adabiyotlar

1. Мустақиллик шароитида оила ва шахс камолоти: Низомий номидаги ТПДУ Илмий ишлар тўп. – Тошкент, 1997. – 73 б.

2. Интеллектуальное общение с ЭВМ: Сб. науч. тр. ТашГУ. – Ташкент, 1986. – 270 с.

Reference

Mustakillik sharoitida oila va shakhs kamoloti. Nizomiy nomidagi TDPU Ilmiy ishlar tup. [Independence of the family and personality in the conditions of maturity: Tashkent State Pedagogical University named after Nizami, Collection of scientific works.]. Tashkent, 1997. pp. 73.

Intellektual'noe obshchenie s EVM. Sb. nauch. tr. TashGU [Intellectual communication with the computer]. Tashkent, 1986. 270 p.

4.2. maqolaga havola:

№ Adabiyotlar

1. Рустамов Ш. Кузги буғдой бегона ўтлари ва уларни йўқотиш омиллари/ Аграр фани: ютуқлари ва истиқболлари// СамҚХИ илмий ишлар тўплами. – Самарқанд, 2001. – Б. 27-30.

2. Иванова Г.С. Изменения в системе свёртывания крови у больных злокачественными опухолями// Сб. науч. трудов Института биологии АН РК, – Алматы, 1980.– С. 214-217.

Reference

Rustamov Sh. *Kuzgi bugdoy begona utlari va ularni yukotish omillari. Agrar fani: yutuklari va istikbollari. SamKKhI ilmiy ishlar tuplami* [Wheat weeds and their loss factors / Agrarian science: achievements and prospects. Samarkand Agricultural Institute, Collection of scientific works]. Samarkand, 2001. pp. 27-30.

Ivanova G.S. *Izmeneniya v sisteme svyortyvaniya krovi u bol'nyx zlokachestvennyimi opukholyami. Sb. nauch. trudov Instituta biologii AN RK* [Changes in the blood coagulation system in patients with malignant tumors]. Almaty, 1980. pp. 214-217.

- Миякода К. Введение в численный прогноз погоды (конечно-разностные методы)// В кн.: Численные методы решения задач динамики атмосферы и океана. – Л.: Гидрометеиздат, 1968. – С. 7-120.
3. Miyakoda K. *Vvedenie v chislenny prognoz pogody (konechno-raznostnye metody)*. V kn. *Chislennyye metody resheniya zadach dinamiki atmosfery i okeana* [Introduction to numerical weather forecast (finite-difference methods): Numerical methods for solving atmospheric and ocean dynamics problems]. L.: Gidrometeoiz, 1968. pp. 7-120.
- Fox L. Accuracy and precision of methods. In: Numerical Solution of Ordinary and Partial Differential Equation. Oxford: Pergamon Press, 1967. pp. 106-111.
4. Fox L. Accuracy and precision of methods// In: Numerical Solution of Ordinary and Partial Differential Equation. – Oxford: Pergamon Press, 1967. – pp. 106-111.

5. Simpozium va konferensiya ishlariga havolalar

№	Adabiyotlar	Reference
1.	Рахманова Н.Ш. Ревматоид артритли беморларни даволашда паст частотали ультратовушнинг самарадорлиги// Ревматологиянинг долзарб муаммолари: Республика илмий-амалий конференция материаллари. – Тошкент: ТТА, 2004. – Б. 26-30.	Rakhmanova N.Sh. <i>Revmatoid artritli bemorlarni davolashda past chastotali ul'tratovushning samaradorligi</i> . <i>Revmatologiyaning dolzarb muammolari</i> . <i>Respublika ilmiy-amaliy konferentsiya materiallari</i> [Low-frequency ultrasonic efficiency in the treatment of patients with rheumatoid arthritis/ Actual problems of rheumatology: Materials of the republican scientific-practical conference]. Tashkent, TTA, 2004. pp. 26-30.
2.	Петров С.М. Влияние конечной скорости распространения поперечной волны на динамическое поведение высокого сооружения// IV Российская конф. по сейсмостойкому строительству: Тез. докл. – М., 2001.– С. 55.	Petrov S.M. <i>Vliyanie konechnoy skorosti rasprostraneniya poperechnoy volny na dinamicheskoe povedenie vysokogo sooruzheniya</i> . IV <i>Rossiyskaya konf. po seysmostoykomu stroitel'stvu: Tez. dokl.</i> [Influence of the finite velocity of propagation of a shear wave on the dynamic behavior of a high structure. IV Russian conference on seismic construction]. – Moscow, 2001. 55 p.
3.	Иванов П.К. Алгоритм исследования колебаний осесимметричных сооружений с динамическими гасителями// Перспективные информационные технологии: Тез. докл. Респ. науч. конф. 21-22 мая 2002. – Ташкент, 2002. – С. 132-133.	Ivanov P.K. <i>Algoritm issledovaniya kolebaniy osesimmetrichnyx sooruzheniy s dinamicheskimi gasitelyami</i> [Algorithm for the study of oscillations of axisymmetric structures with dynamic absorbers // Perspective information technologies]. <i>Perspektivnye informatsionnye tekhnologii: Tez. dokl. Resp. nauch. konf. 21-22 may 2002</i> . Tashkent, pp. 132-133.
4.	Хохлов Ю.Е. О сетевой интеграции информационных ресурсов ведущих библиотек России// Телематика 96: Материалы Всероссийской научно-методической конференции. – Санкт-Петербург: Республиканский научный центр компьютерных телекоммуникационных сетей высшей школы, 1996. – С. 26-30.	Khokhlov Yu.E. <i>O setevoy integratsii informatsionnyx resursov vedushchikh bibliotek Rossii</i> [Network Integration of Russia's Leading Libraries Information Resources]. <i>Telematika 96: Materialy Vserossiyskoy nauchno-metodicheskoy konferentsii</i> . Sankt-Peterburg: <i>Respublikanskiy nauchnyy tsentr komp'yuternykh telekommunikatsionnykh setey vysshey shkoly</i> , 1996. pp.26-30.
5.	Kadirov Amir A. Planning of N machines maintenance (N units of technological equipment)// Proceedings Fourth World Conference on Intelligent Systems for Industrial Automation, WCIS-2006. – Tashkent, 2006.–pp. 177-178.	Kadirov Amir A. <i>Planning of N machines maintenance (N units of technological equipment)</i> . <i>Proceedings Fourth World Conference on Intelligent Systems for Industrial Automation, WCIS-2006</i> . Tashkent, 2006. pp. 177-178.
6.	Aknine S. Algorithm for the optimal winner determination in combined negotiations// European Conference on Artificial Intelligence. – Valencia (Spain), 2004. – pp. 449-450.	Aknine S. <i>Algorithm for the optimal winner determination in combined negotiations</i> . <i>European Conference on Artificial Intelligence</i> . Valencia (Spain), 2004. pp. 449-450.

6. Deponentlangan ilmiy ishlarga havolalar

№ Adabiyotlar

1. Соатов У.А. Необходимое и достаточное условие существования решения частично интегрального уравнения с вырожденными ядрами. – Ташкент, 1997. – 29 с. – Деп. в ГФНТИ ГКНТ РУз 01.10.97, № 2677-97.
2. Панов В.Ф. Модели частиц в сильной гравитации //Ред. журн. “Изв. вузов. Физика”. – Томск, 1982. – 7 с. – Деп. в ВИНТИ 27.05.82, №2641.

Reference

- Soatov U.A. Neobkhodimoe i dostatochnoe uslovie sushchestvovaniya resheniya chasrichno integral'nogo uravneniya s vyrojdennymi yadrami [A necessary and sufficient condition for the existence of a solution of a partially integral equation with degenerate kernels]. Tashkent, 1997. 29 p. Dep. v GFNTI GKNT RUz 01.10.97, № 2677-97.
- Panov V.F. Modeli chastits v sil'noy gravitatsii [Model of particles in strong gravitation]. Red. journ. "Izv. vuzov. Fizika". Tomsk, 1982. 7 s. Dep. v VINITI 27.05.82, №2641.

7. Mualliflik guvohnomalari va patentlarga havolalar

№

Адабиётлар

1. Патент РУз №2544. Хлопкоуборочный аппарат с пальцевым механизмом / Усмонов А.И., Турапов Р.У. // Расмий ахборотнома. – 1998. – №2.
2. А.С. 1543423. Хлопкоуборочный аппарат/ Усмонов А.И., Турапов Р.У. // Б.И. - 1993. - №27.
3. Мирахмедов А. Программа прогнозирования потребности в кадрах высшей квалификации// Государственное патентное ведомство РУз. Свидетельство № DGU 00781. 28.12.2005 г.

Reference

- Patent RUz №2544. *Xlopkouborochnyy apparat s pal'tsevyim mekhanizmom* [Cotton picking machine with finger mechanism]. Usmonov A.I., Turapov R.U. Rasmiy axborotnoma. 1998. no.2.
- A.S. 1543423. *Xlopkouborochnyy apparat* [Cotton picking machine]. Usmonov A.I., Turapov R.U. B.I. 1993. no.27.
- Mirakhmedov A. *Programma prognozirovaniya potrebnosti v kadrakh vysshey kvalifikatsii* [Program for forecasting the demand for highly qualified personnel]. Gosudarstvennoe patentnoe vedomostvo RUz. Svidetel'stvo № DGU 00781. 28.12.2015

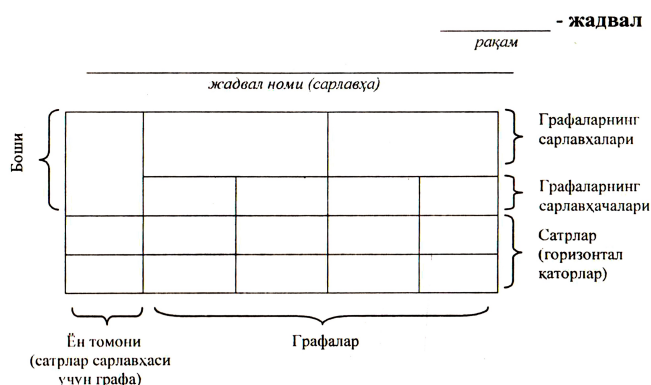
2-ilova

Formula yozish namunasi

$$u_{yy} - |y|^m \cdot u_{xx} + a_1(x, y)u_x + b_1(x, y)u_y + c_1(x, y)u = \lambda \xi^{\alpha} F_{\sigma \xi} \left[\frac{a, b}{c, \xi} \right] \xi^{\beta} u(\xi, 0) + d_1(x, y) \quad (1)$$

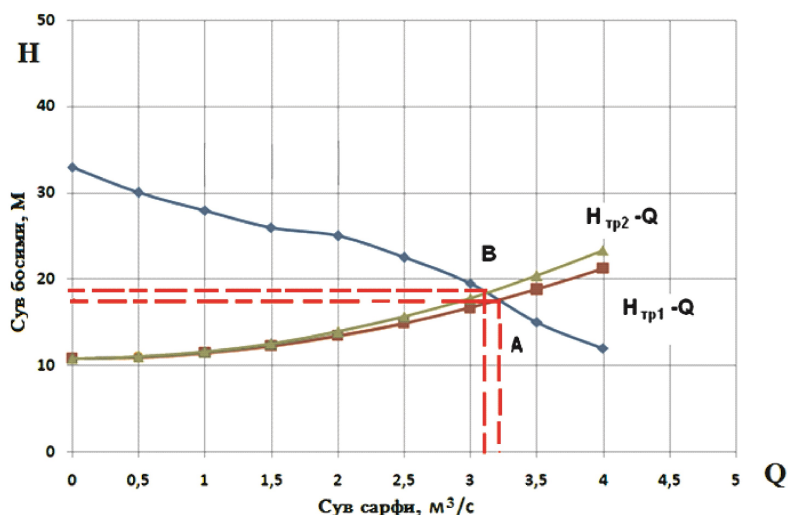
3-ilova

Jadvalni joylashtirish namunasi

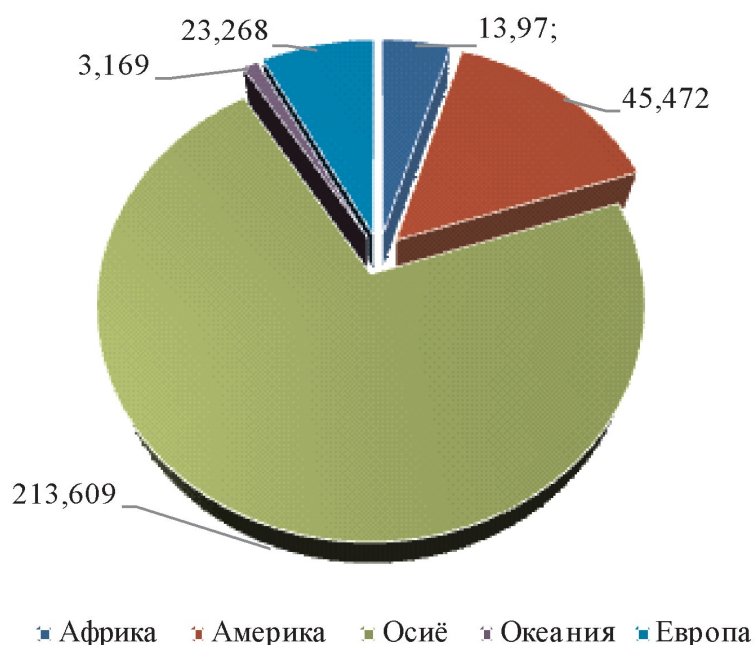

4-ilova

Rasmlarni rasmiylashtirish namunasi

1-rasm. Bosimning suv sarfiga bog'liq ravishda o'zgarishi grafigi

2-rasm. Sug'oriladigan yerlarning kontinentlar bo'yicha taqsimlanishi, mln ga

Quyidagi qismlarni yozishda:

- etika me'yorlari va mualliflik huquqi;

- maqolaning yozilish tili, tuzilishi va tartibi;

- maqolaga qo'yiladigan texnik talablar;

- foydalaniladigan adabiyotlar ro'yxatini shakllantirish va boshqalar.

normativ hujjatlar, MDH jurnallari, yetakchi institutlarning metodik ishlanmalaridan foydalanildi, ularning ichida:

- injenerno – stroitel'niy jurnal. Rossiya 2017;

- fan doktori ilmiy darajasini olish uchun belgilangan asosiy mezonlar. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Oliy Attestatsiya Komissiyasi. Toshkent 2017.